

การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

USING PRINCIPLES OF BRAHMA VIHARA DHAMMA IN THE MANAGEMENT
OF CHILD DEVELOPMENT CENTERS UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
CHA-AM DISTRICT PHETCHABURI PROVINCE

ขจรพรรณ เหมือนอ่วม

Khajornpan Mueanouam

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Program, Faculty of Education, BangkokThonburi University

e-mail: 6633100077@bkkthon.ac.th

Received: March,3 2025

Revised: May,23 2025

Accepted: June,25 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ: (1) ศึกษาการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และ(2) เปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 130 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 97 คน วิจัยดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาเอกสาร และการวิจัย (2) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ(4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ตามการประเมินของครู จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study using the principles of Brahma Vihara Dhamma in the management of child development centers under Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province; and (2) to compare using the principles of Brahma Vihara Dhamma in the

management of child development centers under Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province, according to teachers' evaluations, classified by age, and education level.

The research was survey research. The population was 130 teachers in the child development centers under Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province. The sample was 97 teachers, obtained by stratified random sampling technique. There were four steps of the research procedure: (1) review of related literature; (2) constructing research instrument; (3) collecting the data; and (4) analyzing the data. The instrument used for collecting data was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, means, Standard Deviation, and t-test.

The results were found that: (1) using the principles of Brahma Vihara Dhamma in the management of child development centers under Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province, overall and aspect were at high level; and (2) comparison of using the principles of Brahma Vihara Dhamma in the management of child development centers under Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province, according to teacher's evaluation, classified by age, and educational level, overall were not different.

Keywords: Using the principles of Brahma Vihara Dhamma in the management, child development centers, Local Administrative Organization Cha-am District Phetchaburi Province

บทนำ

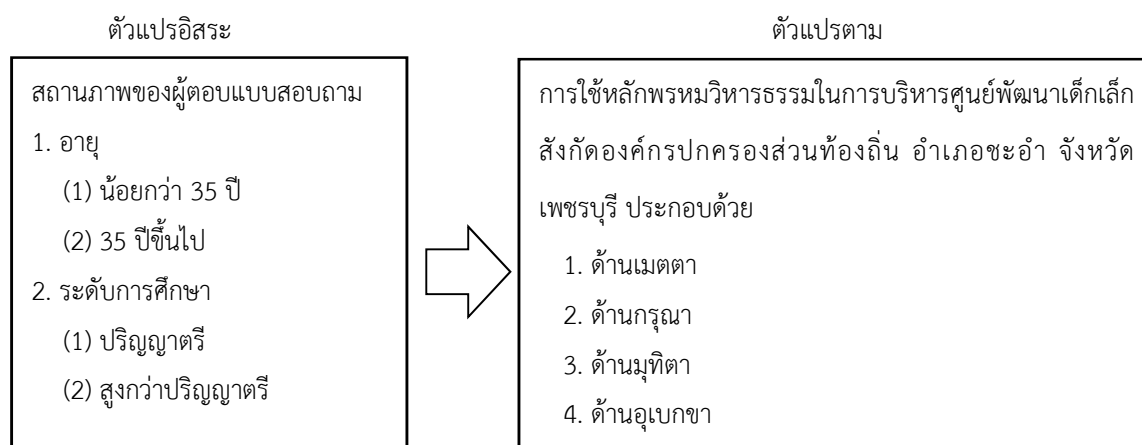
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา: 2560) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายระบุว่า สถานศึกษาทุกระดับสามารถจัดกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ศูนย์เด็กเล็ก สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้คุณภาพ และมาตรฐานเพิ่มขึ้น สถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นโดยแนวทางการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กเล็ก (0-2 ปี) ได้รับการดูแล และพัฒนาที่สมวัยรอบด้านอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง มีการปรับระบบการบริหารจัดการการดูแล และพัฒนาเด็กเล็ก 0-2 ปี และการศึกษาปฐมวัย (3-5 ปี) ให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตร และคู่มือการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย และพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาเซียน และระดับสากล เพื่อการพัฒนาคุณภาพ และพัฒนาการรอบด้านสมวัยของเด็กปฐมวัย แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2561 - 2564 ได้กำหนดนโยบาย ด้านเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้ เด็กปฐมวัยทุกคนต้องได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้าน อย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพตามวัย และต่อเนื่อง การพัฒนาเด็กต้องจัดให้เป็นระบบ และมีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยบูรณาการชัดเจนระหว่างหน่วยงานราชการ และที่ไม่ใช่ราชการ ระหว่างวิชาชีพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาเด็กปฐมวัย และระหว่างระดับต่างๆของการบริหารราชการแผ่นดินจากระดับชาติส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รัฐ และทุกภาคส่วนต้องร่วมกันระดมทรัพยากรให้เพียงพอแก่การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามนโยบาย นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย โดยกำหนดไว้ใน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการให้บริการที่พัฒนาเด็กปฐมวัย เป้าประสงค์ที่ 1 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และเป้าประสงค์ที่ 2 คุณภาพของระบบบริการ และระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้รับการปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ, 2562: 1-2)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ตามการประเมินของบุคลากรทางการศึกษา โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย



วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 97 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) และใช้วิธีแบ่งชั้นภูมิ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ตามกรอบแนวคิดการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2559: 124-125) 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา

3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของบุคลากรทางการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย ประกอบด้วย อายุ และระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา

4. เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

4.1 ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 30 ข้อ ในขอบข่าย 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และ ด้านอุเบกขา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ ซึ่งได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้าง แบบสอบถาม จากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการวิจัยเรื่องการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

2) ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ เพื่อนำมาจัดทำนิยามเชิงปฏิบัติการ (หรือนิยามศัพท์เฉพาะ) และนำนิยามเชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษาในแบบสอบถาม

4) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ

5) หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ได้ค่า IOC ทุกข้ออยู่ระหว่าง .67-1.00

6) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92

7) เมื่อได้ค่าความเชื่อมั่นแล้วจึงทำชุดแบบสอบถามฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์และแอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาช

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ความถี่ 2) ร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ใช้ค่าสถิติการทดสอบค่าที่แบบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลครูผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนทั้งหมด 97 คน พบว่าเป็นผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และเป็นผู้ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 เป็นผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 45.40 และเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60

1.2 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านเมตตา โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการให้คำแนะนำ อบรม สั่งสอนบุคลากรด้วยไมตรีจิต รองลงมาคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพฤติกรรมที่มุ่งทำประโยชน์ต่อสถานศึกษา ตามลำดับ

1.3 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านกรุณา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างความรัก ความศรัทธาที่ดี ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ตามลำดับ

1.4 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านมุทิตา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย ด้านมุทิตา อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน รองลงมาคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีความคิดริษยา เมื่อเห็นบุคลากรในสถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า และผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความยินดี เมื่อเห็นบุคลากรในสถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า ตามลำดับ

1.5 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านอุเบกขา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรักษาระเบียบวินัยในการบริหารงานของสถานศึกษามีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตัดสินใจแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยปราศจากอคติ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวางตัวที่เหมาะสมต่อบุคลากรในสถานศึกษาไม่เอนเอียงด้วยรัก และชัง ตามลำดับ

1.6 ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา มีดังนี้

1.6.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

1.6.2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี พบประเด็นที่สำคัญสามารถนำมา อภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด ต่างตระหนักถึงวิธีการ หรือแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐาน และคุณภาพ ตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่ทางการได้กำหนด ด้วยการนำหลักพรหมวิหารธรรมมาประยุกต์ใช้ในการปกครองดูแลบุคลากรให้มี สุขภาพ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้ และวางรากฐานบุคลิกภาพ และการพัฒนาสมอง เพื่อให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งจะรับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่น ๆ (ศศิพันธุ์ เปี่ยมเปี่ยมสิน และคณะ, 2561: 5) และสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรฉัตร มาตรบรรเทา และจรรยาเกียรติ กุลสอน(2559) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางตลาดจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน บุคลากรดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางตลาดจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี มีดังนี้

1.1 ด้านเมตตา พบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำลูกเกด เล็งเห็นถึงความสำคัญของการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านเมตตา ผู้บริหารจึงมีการแสดงออกถึงความปรารถนาดี ความจริงใจมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากร มีการวางแผนงาน วิเคราะห์งาน กำหนดอัตรากำลังที่เพียงพอต่อความต้องการ มอบหมายงานให้บุคลากรตรงตามความรู้ความสามารถ ให้คำแนะนำอบรม สั่งสอนบุคลากรด้วยไมตรีจิต มีความประพฤติที่เหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร และคิดทำประโยชน์ต่อสถานศึกษา และบุคลากรคิดช่วยเหลือให้ประสบแต่ประโยชน์สุขโดยทั่วกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา ละอองทอง และคณะ(2562) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครู

ผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ และประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุวรรณภูมิ ธมมรโต (อินทร์รัมย์) และคณะ(2562) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการศึกษาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านกฎเกณฑ์ พบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ เห็นถึงความสำคัญด้านกฎเกณฑ์ ผู้บริหารจึงมีการแสดงออกถึงความสงสารปรารถนาให้บุคลากรพ้นทุกข์ ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำสร้างความรัก ความศรัทธา สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน อาสาช่วยเหลือ มีความเสียสละรู้จักแบ่งปัน เปิดใจรับฟังปัญหา เป็นที่ปรึกษาที่ดีในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาโดยมุ่งหวังให้พ้นจากความทุกข์ยากในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสราวุธ สุขิโต (ปัตตะยะ) (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสุวรรณภูมิ ธมมรโต (อินทร์รัมย์) และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการศึกษาระบบการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทพร ทองเชื้อ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านอุเบกขา และด้านมุทิตา การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษาโดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

1.3 ด้านมุทิตา พบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ ต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของด้านมุทิตา ผู้บริหารจึงมีการแสดงออกถึงความยินดี ความชื่นบาน ด้วยไมตรีจิตที่อ่อนโยน ไม่คิดริษยา เมื่อเห็นบุคลากรในสถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้ามีการส่งเสริมสนับสนุน เอาใจใส่ จัดสวัสดิการ ยกย่องเชิดชูเกียรติ สร้างขวัญกำลังใจ และให้โอกาสในการพัฒนานตนเองของบุคลากรอย่างเสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิกา ละอองทอง และคณะ(2562) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ และประสบการณ์การทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฐภูมิ สุขชาติ (คลังเงิน) และคณะ(2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามหลักพรหม

วิหาร 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านอุเบกขา พบว่า การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย ต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของด้านอุเบกขาเป็นอย่างมาก ผู้บริหารจึงมีการแสดงออกถึงการมีใจที่เป็นกลางในการบริหารงาน มีการรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรทุกฝ่าย รักษาระเบียบวินัยในการบริหารงานไม่ เอนเอียงด้วยรัก และชัง ปราศจากอคติ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เท่าเทียม มีเหตุผล และเที่ยงธรรม อันเป็นการรักษาความถูกต้อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และดำรงไว้ซึ่งความถูกต้องโดยพิจารณาข้อเท็จจริงด้วยความใคร่ครวญด้วยปัญญา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ธิดา วิชากุล และคณะ(2564) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์ศิริ เหมลา(2566) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคลากร (เมตตา) ด้านการบริหารงานบริการสาธารณะ (อุเบกขา) ด้านการบริหารงบประมาณ (กรุณา) และ ด้านการบริหารงานองค์กร (มุทิตา) ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 จำแนกเพศ อายุ และระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 ที่สำคัญควรจูงใจให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน หรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ ให้ความเป็นธรรมกับบุคลากร ควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับของทางราชการ

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารได้ใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสถานที่ที่มีพรหมวิหาร 4 สถานที่นั้นย่อมมีคนที่มีจิตใจที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ของตนเอง และผู้อื่น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงออกต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ถึงการมีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ก่อให้เกิดความศรัทธาแก่ครูเพื่อนร่วมงาน และชุมชน ตลอดจนการบริหารบุคคลด้วยความเป็นธรรมพระมหาชัยวัฒน์ จิตตมโล(พรหมสนธิ)(2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรี สายจันเจียม และคณะ(2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศและอายุ พบว่า ที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายยันท์ แดนกาไสย(2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ที่ไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะแนวทาง

การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ได้แนวทาง ดังนี้ การแสดงออกถึงความรักความปรารถนาดี ให้ความช่วยเหลือให้ทุกคนประสบแต่ประโยชน์ และมีความสุขโดยทั่วกัน และยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม หากการทำงานเกิดปัญหาหรืออุปสรรค สิ่งแรกที่หัวหน้าควรทำคือการพูดคุย สอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมชี้แนะแนวทางการแก้ไข และพูดให้กำลังใจ โดยไม่ปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องเผชิญปัญหาเพียงลำพัง ความยินดี พรอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีได้รับความสำเร็จ มีความสุขมีความสุขเจริญก้าวหน้า ยินดีในสิ่งที่ผู้อื่นได้รับ ไม่มีความอิจฉาริษยากันในความสำเร็จของผู้อื่นด้วยการพูดแสดงความยินดี เมื่อประสบกับอุปสรรคในการทำงานใดๆ ต้องให้ความช่วยเหลือให้ผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ ไม่ซ้ำเติมด้วยการลงโทษอย่างไม่เป็นธรรม ลงโทษโดยไร้เหตุผล

2.2 การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำทะเมนชัย ได้มีการจัดประชุมอบรมในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุมปฏิบัติการ การสัมมนา การอภิปรายกลุ่ม ทั้งยังส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้เกิดการนำทักษะความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ให้เกิดการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อ แม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ดังที่กิตติ นรินทร์พานิช (2554) ได้อธิบายถึงคุณธรรมในการเป็นภาวะผู้นำประกอบด้วย พรหมวิหาร 4 มีความยุติธรรมต้องไม่ลำเอียง มีความเที่ยงตรงต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน เช่น แบ่งงาน มอบหมายให้เหมาะสม มีใจให้งานเฉพาะคนที่ประจวบสัณยผลหรือเอาอกเอาใจปราศจากอคติ หรือความลำเอียง เช่น ลำเอียงเพราะความรัก ความกลัว หรือความไม่รู้ มีปวิจาจา สร้างความรู้สึกดีแก่ลูกน้อง รู้จักสร้างพระเดช และพระคุณอันจะเป็นสิ่งที่สร้างความรัก และสร้างความศรัทธาแก่ลูกน้อง บุคคลที่เป็นหัวหน้างานสิ่งที่ขาดไม่ได้เลย คือ ต้องทำงานร่วมกับลูกน้องไม่ใช่แค่เพียงวางแผน และเข้ามาควบคุมดูแลงานให้สำเร็จตามเป้าหมายเท่านั้น หัวหน้างานต้องทำหน้าที่บริหารคน เงิน และงานให้เป็นการบริหารคนในองค์กร ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีในการทำงาน และเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งมีแรงจูงใจในการทำงาน โดยมีเคล็ดลับดังนี้ เอาใจเขามาใส่ใจเรา สิ่งที่บอกเป็นเสียงเดียวกัน คือ ถ้าหัวหน้างานอยากจะบริหารลูกน้องได้ดีต้องเอาใจลูกน้องมาใส่ใจเรา เราต้องเข้าใจเขากำลังคิดอะไรรู้สึกอย่างไร ให้เกียรติ และให้การยอมรับ ให้ความเป็นธรรมรับฟังอย่างเข้าใจให้ความจริงใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ใจ โนนธิง และคณะ(2558) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของแก่น เขต 4 ผลวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระภิกษุพัชรพงษ์ ฐิตญาโณ (ปิตตาระโพธิ์)(2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลักพรหมวิหารรองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 และด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักพรหมวิหาร 4 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลักพรหมวิหาร 4 ผลการเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 จำแนกตามสถานภาพวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะ และการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ด้านเมตตา ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
2. ด้านกรุณา ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างความรัก ความศรัทธาที่ดี ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ด้านมุทิตา ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีความชื่นบานด้วยไมตรีจิตที่อ่อนโยน เมื่อเห็นบุคลากรในสถานศึกษามีความเจริญก้าวหน้า
4. ด้านอุเบกขา ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรวางตัวที่เหมาะสมต่อบุคลากรในสถานศึกษาไม่เอนเอียงด้วยรัก และชัง

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
2. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิกา ละอองทอง ธีรภัทร์ถิ่นแสนดีและกุลศ ศรีสารคาม. (2562). การประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ในเขตอำเภอเกษตรวิสัยจังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารรมณี สุขธรรม 2(1) : 22-29.
- กานต์ธิดา วิชากุล และคณะ. (2564). แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองบัวลำภู. Journal of Modern Learning Development. 6 (2): 23 – 24.
- กิตต์ นรินทร์พานิช. (2554). จากใจให้คุณครูและนักบริหารทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เพรส มีเดีย จำกัด.
- คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. (2562). มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กลุ่มพัฒนาการศึกษาปฐมวัย สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- จรี สายจันเจียม และคณะ. (2560). รูปแบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสำนักงานเทศบาลเมือง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง.วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น. 1(1): 15-16.
- นันทพร ทองเชื้อ. (2564). การบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. Journal of Roi Kaensarn Academi. 7(1): 90-101.
- พงศ์ศิริ เหมลา. (2566). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารรัฐศาสตร์สาสน มหวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย. 2(2). 12-22.

- พระณัฐภูมิ สุชาโต (คลังเงิน) เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส และประจิตร มหาหิง. (2563). **การบริหารงานบุคคลโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจังหวัดขอนแก่น**, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณ์. 7(2): 300-301.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2559). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์** (ชำระ-เพิ่มเติม ช่วงที่ 1). พิมพ์ครั้งที่ 27. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระภัทรพงษ์ ฐิตญาโณ (ปิตตาระโพธิ์). (2560). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**. วารสารมณีเชษฐาราม. 2(1): 1-10.
- พระมหาชัยวัฒน์ จตุตมโล(พรหมสนธิ). (2560). **กระบวนการและหลักการบริหารงานบุคคลที่เหมาะสมตามหลักพรหมวิหารสี่**. วารสารธาตุพนมปริทรรศน์. 1 (1): 76-82.
- พระสราวุธ สุชีโต (ปัดจมะ). (2558). **การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอานสมบูรณ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ด**.วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตร้อยเอ็ด. 4(1): 209-210.
- พระสุวรรณภูมิ ธมมโรโต (อินทร์รัมย์) สีน งานประโคน และอุทัย สติมัน. (2562). **ระบบการบริหารงานบุคคลตามหลักพุทธบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา**. Journal of MCU Nakhondhat. 6 (6): 2933 – 2934.
- พิมพ์ใจ โนนชิง และคณะ. (2558). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4**. ธรรมทรรศน์. 15(1): 136-137.
- มยุวรรณ์ มาตรบรรเทา และจรรยาเกียรติ กุลสอน. (2559). **การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานบุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์**. ธรรมทรรศน์. 16 (3) : 165 – 166.
- ศศิพันธุ์ เปี่ยมเปี่ยมสิน และคณะ. (2561). **การศึกษาปฐมวัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการสื่อและสิ่งพิมพ์กราฟิกไซท์.
- สายยันห์ แดนกาไสย. (2565). **การบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์**. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 6(2). 121-131.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟิก จำกัด.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970).“Determining Sample Size for Research Activities,” Journal of Education and Psychological Measurement. 30(3): 607 – 610.